

Пікір

Асанова Жанар Мәжитқызының 6D070700 – "Тау-кен ісі" мамандығы бойынша PhD дәрежесін алу үшін ұсынылған «Профильдерге металл жаймалы күшейткіш қолдану арқылы шахталық рамалық тіреудің жүк көтеру қабілеттілігін арттыру» тақырыбындағы диссертациялық жұмысына

шетелдік ғылыми кеңесші

Абдибаитов Шарабидин Аширалиевич

Зерттеудің өзектілігі:

Ж. М. Асанованың диссертациялық жұмысы Қарағанды көмір бассейні шахталарының терең горизонттарында күрделі тау-геологиялық жағдайларда тау-кен қазбаларын тұрақты ұстау үшін пайдаланылуы мүмкін бекітпенің көтергіштік қабілетін арттыру технологиясын әзірлеуге арналған.

Жұмыстың мақсаты тау-кен қазбаларындағы бекітпелердің конструкцияларында күшейткіштерді пайдалануды негіздеу болып табылады, бұл бекіту рамасының учаскелеріндегі қималардың кедергі моменттерін арттыруға мүмкіндік береді, онда есептеу арқылы ең үлкен иілу моменттері анықталады, сол арқылы бекітпенің металл сыйымдылығын төмендетіп, көтергіштік қабілетін арттырады.

Жұмыстың идеясы барлық рамалық бекітпе қимасымен бірдей кесінділерді иуші момент максимал учаскелерде орнату, осылайша деформация қауіпті учаскелерде бекітпенің қимасының кедергі моментін арттыруда.

Зерттеу әдістері. Жұмыста тау-кен қазбаларын металл бекітпелермен бекіту тәжірибесін және оларды есептеу әдістерін талдауды, күшейтілген бекітпелердің деформациялық сипаттамаларын зертханалық зерттеуді, соңғы элементтер әдісімен математикалық модельдеу арқылы алынған күшейтілген бекітпелердің кернеулі-деформацияланған күйін аналитикалық зерттеуді қамтитын кешенді әдіс қолданылды.

Жұмыста алынған сенімді нәтижелер теориялық зерттеулер мен эксперименттік сынақтар нәтижелерінің жинақталуымен расталады. Тәжірибелік – өнеркәсіптік сынақтар актілері, өндіріске енгізу ниеті туралы хаттамалар, магистратура мамандықтарының пәндері бойынша оқу процесіне енгізу актісі 6M070700 "Тау-кен ісі", B071 Мау-кен ісі және пайдалы қазбаларды өндіру", 6B07207 Мау-кен кәсіпорындары мен жерасты құрылыстарын салу білім беру бағдарламасы бойынша алынды.

Диссертациялық жұмыстың негізгі ережелері 6 еңбекте жарияланды, оның 2-і Scopus деректер базасына кіреді, 2 –і Қазақстан Республикасы Білім және Ғылым министрлігінің Білім және ғылым саласындағы сапаны қамтамасыз ету Комитеті ұсынған басылымдарда, 2-уі халықаралық конференцияларда жарияланды.

Жоғарыда айтылғандарға байланысты Ж.М. Асанованың диссертациялық жұмысы орындалған зерттеулердің көлемі, өзектілігі, ғылыми және практикалық маңыздылығы бойынша, сондай-ақ Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрлігі Білім және ғылым саласындағы

сапаны қамтамасыз ету Комитетінің докторлық диссертацияларға қойылатын талаптарына және "Ғылыми дәрежелер беру ережелеріне" сәйкес келеді деп санаймын, ал оның авторы Асанова Жанар Мәжитқызы 6D070700 – "Тау-кен ісі" мамандығы бойынша PhD философия докторы дәрежесін беруге лайық.

Академик У.Асаналиев атындағы
геология, тау-кен ісі және табиғи
ресурстарды иеу Қырғыз мемлекеттік
университетінің доценті, техника
ғылымдарының кандидаты

Абдибаитов Ш.А.

Абдибаитов Ш.А.

Асанова Жанар Мәжитқызы: зав. ОЖ
09.09.2022г.